

III

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaten om Den Europæiske Union)

RETSAKTER VEDTAGET I HENHOLD TIL AFSNIT VI I EU-TRAKTATEN

RÅDETS RAMMEAFGØRELSE 2009/948/RIA

af 30. november 2009

om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 31, stk. 1, litra c) og d), og artikel 34, stk. 2, litra b),

under henvisning til initiativ fra Den Tjekkiske Republik, Republikken Polen, Republikken Slovenien, Den Slovakiske Republik og Kongeriget Sverige,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Union har sat sig det mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
- (2) Ifølge Haagprogrammet ⁽¹⁾ om styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union, der blev godkendt af Det Europæiske Råd på mødet den 4. og 5. november 2004, skal medlemsstaterne overveje at indføre lovgivning om konflikter om jurisdiktion med henblik på at øge retsforfølgningens effektivitet, samtidig med at der sikres en forsvarlig retspleje for at færdiggøre det samlede program af foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser i straffesager.
- (3) Foranstaltningerne i denne rammeafgørelse bør tage sigte på at forebygge situationer, hvor den samme person er genstand for parallelle straffesager i forskellige medlemsstater, som vedrører de samme faktiske omstændigheder, da det vil kunne føre til, at der træffes endelig afgørelse i sagerne i to eller flere medlemsstater. Rammeafgørelsen søger derfor at forebygge overtrædelse af princippet om

»ne bis in idem«, således som det er opstillet i artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser ⁽²⁾ som fortolket af EF-Domstolen.

- (4) Der bør være direkte høringer mellem de kompetente myndigheder i medlemsstaterne med henblik på at opnå enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af parallelle retssager og at undgå spild af tid og ressourcer for de berørte kompetente myndigheder. En sådan effektiv løsning kunne navnlig bestå i, at straffesagen koncentrerer sig i én medlemsstat, f.eks. ved overførsel af en straffesag. Den kunne også bestå i ethvert andet skridt, der tillader en effektiv og rimelig behandling af sagen, herunder vedrørende sagens fordeling i tide, f.eks. gennem indbringelse af sagen for Eurojust, når de kompetente myndigheder ikke kan nå til enighed. I den forbindelse bør der lægges særlig vægt på indsamling af bevismidler, der kan påvirkes af, at der føres parallelle retssager.
- (5) Når en kompetent myndighed i en medlemsstat har rimelig grund til at antage, at der føres en parallel straffesag i en anden medlemsstat om de samme faktiske omstændigheder, som involverer den samme person, hvilket kunne føre til, at der træffes endelig afgørelse i sagerne i to eller flere medlemsstater, bør den kontakte den kompetente myndighed i den anden medlemsstat. Spørgsmålet om, hvorvidt der er rimelig grund, bør behandles udelukkende af den kontaktende myndighed. Rimelig grund kan f.eks. foreligge i tilfælde, hvor en mistænkt eller tiltalt person med angivelse af detaljer hævder at være genstand for en parallel straffesag i en anden medlemsstat om de samme faktiske omstændigheder, eller at en relevant anmodning om gensidig retshjælp fra en kompetent myndighed i en anden medlemsstat afslører, at der kan være tale om parallelle straffesager, eller hvis en politimyndighed giver oplysninger herom.

⁽¹⁾ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 239 af 22.9.2000, s. 19.

- (6) Processen med udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder bør bygge på obligatorisk udveksling af bestemte minimumsoplysninger, der altid skal gives. Disse oplysninger bør især lette processen med at sikre en korrekt identificering af de pågældende personer og de parallelle retssagers karakter, samt hvor langt retsforfølgningen i de pågældende sager er nået.
- (7) En kompetent myndighed, der er blevet kontaktet af en kompetent myndighed i en anden medlemsstat, bør have en generel pligt til at svare på anmodningen. Den kontaktende myndighed opfordres til at fastsætte en frist, inden for hvilken den kontaktede myndighed bør besvare en anmodning, hvis den kan. De kompetente myndigheder bør under hele kontaktproceduren tage fuldt hensyn til den særlige situation, hvor en person er frihedsberøvet.
- (8) Direkte kontakt mellem kompetente myndigheder bør være det ledende princip i samarbejdet i henhold til denne rammeafgørelse. Medlemsstaterne bør selv kunne afgøre, hvilke myndigheder der er kompetente til at handle i henhold til denne rammeafgørelse i overensstemmelse med princippet om national procesautonomi, forudsat at disse myndigheder har kompetence til at gribe ind og træffe beslutninger i henhold til rammeafgørelsens bestemmelser.
- (9) De kompetente myndigheder bør i deres bestræbelser på at nå til enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af parallelle retssager, der føres i to eller flere medlemsstater, tage hensyn til, at hver sag er specifik, og tage alle sagens faktiske omstændigheder og forhold i betragtning. Med henblik på at nå til enighed bør de kompetente myndigheder tage hensyn til relevante kriterier, der kan omfatte kriterierne i de retningslinjer, der er offentliggjort i Eurojusts årsberetning for 2003, og som er udarbejdet til retsvæsenets aktører, og f.eks. tage hensyn til det sted, hvor hovedparten af lovovertrædelsen er begået, det sted, hvor størstedelen af tabet er lidt, det sted, hvor den mistænkte eller tiltalte befinder sig, og mulighederne for at sikre vedkommendes overgivelse eller udlevering til andre jurisdiktioner, den mistænkte eller tiltaltes nationalitet og bopæl, den mistænkte eller tiltaltes væsentlige interesser, ofrenes og vidnernes væsentlige interesser, anerkendelse af bevismidler og forsinkelser, der måtte opstå.
- (10) De kompetente myndigheders pligt til at indlede direkte høringer for at nå til enighed i forbindelse med denne rammeafgørelse bør ikke udelukke muligheden for, at de direkte høringer kan finde sted med bistand fra Eurojust.
- (11) Ingen af medlemsstaterne bør være forpligtet til at give afkald på eller udøve jurisdiktionen, medmindre de ønsker at gøre det. Så længe der ikke er opnået enighed om at koncentrere straffesagerne i én medlemsstat, bør medlemsstaternes kompetente myndigheder kunne videreføre en straffesag i forbindelse med enhver strafbar handling, der er omfattet af deres nationale jurisdiktion.
- (12) Da selve formålet med denne rammeafgørelse er at forebygge unødvendige parallelle straffesager, som kunne føre til en overtrædelse af princippet om »ne bis in idem«, bør dens anvendelse ikke give anledning til en konflikt om udøvelse af jurisdiktion, som ellers ikke ville opstå. På det fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed bør princippet om obligatorisk retsforfølgning, der gælder i flere medlemsstaters retspleje, forstås og anvendes på en sådan måde, at det anses for opfyldt, når en hvilken som helst medlemsstat sikrer en strafferetlig forfølgning af en bestemt strafbar handling.
- (13) Når der er opnået enighed om at samle straffesagerne i én medlemsstat, bør den anden medlemsstats kompetente myndigheder handle i overensstemmelse med denne enighed.
- (14) Da Eurojust er særlig egnet til at yde bistand til løsning af konflikter om jurisdiktion, bør indbringelse af en sag for Eurojust være den almindelige fremgangsmåde, når det ikke har været muligt at nå til enighed. Det bemærkes, at Eurojust i henhold til artikel 13, stk. 7, litra a), i Rådets afgørelse 2002/187/RIA af 28. februar 2002 om oprettelse af Eurojust for at styrke bekæmpelsen af grov kriminalitet ⁽¹⁾ (»Eurojustafgørelsen«), senest ændret ved Rådets afgørelse 2009/426/RIA af 16. december 2008 om styrkelse af Eurojust ⁽²⁾, skal underrettes om tilfælde, hvor der er opstået eller det er sandsynligt, at der vil opstå jurisdiktionskonflikter, og at en sag kan indbringes for Eurojust når som helst, hvis mindst én af de kompetente myndigheder, der deltager i de direkte høringer, anser det for hensigtsmæssigt.
- (15) Denne rammeafgørelse berører ikke procedurerne i henhold til den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager, undertegnet den 15. maj 1972 i Strasbourg, eller andre ordninger vedrørende overførsel af retsforfølgning i straffesager mellem medlemsstaterne.
- (16) Denne rammeafgørelse bør ikke medføre en unødigt administrativ byrde, når der i forbindelse med de problemer, som tages op, er let adgang til mere hensigtsmæssige løsninger. I situationer, hvor der allerede findes mere fleksible instrumenter eller ordninger mellem medlemsstaterne, bør disse derfor have forrang frem for denne rammeafgørelse.

⁽¹⁾ EFT L 63 af 6.3.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 138 af 4.6.2009, s. 14.

- (17) Denne rammeafgørelse indfører kun bestemmelser om udveksling af oplysninger og direkte høringer mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder og påvirker derfor ikke personers ret til at kræve at blive retsforfulgt ved deres egen eller ved en anden ret, hvis de har denne ret ifølge national lovgivning.
- (18) Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA af 27. november 2008 om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager ⁽¹⁾ bør finde anvendelse på behandling af personoplysninger, der udveksles i henhold til denne rammeafgørelse.
- (19) Medlemsstaterne opfordres til, når de fremsætter en erklæring vedrørende sprogordning, at medtage mindst ét andet almindeligt anvendt sprog i Den Europæiske Union ud over deres officielle sprog.
- (20) Denne rammeafgørelse respekterer de grundlæggende rettigheder og overholder de principper, der er anerkendt i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union og afspejlet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

VEDTAGET FØLGENDE RAMMEAFGØRELSE:

KAPITEL 1

GENERELLE PRINCIPPER

Artikel 1

Formål

1. Formålet med denne rammeafgørelse er at fremme et tættere samarbejde mellem de kompetente myndigheder i to eller flere medlemsstater, der fører straffesager, med henblik på at forbedre den effektive og korrekte retspleje.
2. Et sådant tættere samarbejde sigter mod:
 - a) at forebygge situationer, hvor den samme person er genstand for parallelle straffesager i forskellige medlemsstater, som vedrører de samme faktiske omstændigheder, hvilket kunne føre til, at der træffes endelig afgørelse i sagerne i to eller flere medlemsstater, og dermed udgøre en krænkelse af princippet om »ne bis in idem« og
 - b) at nå til enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af sådanne parallelle retssager.

Artikel 2

Genstand og anvendelsesområde

1. Med henblik på at opfylde formålet i artikel 1 fastsætter denne rammeafgørelse en ramme for:
 - a) en procedure for kontakt mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder med henblik på at få bekræftet, at der føres en parallel straffesag om de samme faktiske omstændigheder, som involverer den samme person
 - b) udveksling af oplysninger ved direkte høringer mellem de kompetente myndigheder i to eller flere medlemsstater, der fører parallelle straffesager om de samme faktiske omstændigheder, som involverer den samme person, hvis de allerede har kendskab til, at der føres parallelle straffesager, med henblik på at nå til enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af sådanne parallelle retssager.
2. Denne rammeafgørelse finder ikke anvendelse på sager, der er omfattet af artikel 5 og 13 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 ⁽²⁾.

Artikel 3

Definitioner

I denne rammeafgørelse forstås ved:

- a) »parallelle retssager«: straffesager, herunder både efterforskningen og forberedelsen af samt hovedforhandlingen i straffesagen, der føres i to eller flere medlemsstater om de samme faktiske omstændigheder, som involverer den samme person
- b) »kompetent myndighed«: en retslig myndighed eller en anden myndighed, der i henhold til lovgivningen i sin medlemsstat er kompetent til at udføre de handlinger, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, i denne rammeafgørelse
- c) »kontaktende myndighed«: en kompetent myndighed i en medlemsstat, der kontakter en kompetent myndighed i en anden medlemsstat for at få bekræftet, at der føres parallelle retssager
- d) »kontaktet myndighed«: den kompetente myndighed, der af den kontaktende myndighed anmodes om at bekræfte, at der føres parallelle retssager.

⁽¹⁾ EUT L 350 af 30.12.2008, s. 60.

⁽²⁾ EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.

Artikel 4

Fastlæggelse af kompetente myndigheder

1. Medlemsstaterne fastlægger, hvilke myndigheder, der er kompetente, på en måde, der fremmer princippet om direkte kontakt mellem myndigheder.

2. I overensstemmelse med stk. 1 underretter hver medlemsstat Generalsekretariatet for Rådet om, hvilke myndigheder der efter deres nationale lovgivning er kompetente til at handle i overensstemmelse med denne rammeaftale.

3. Hvis det er nødvendigt som følge af tilrettelæggelsen af deres interne system, kan de enkelte medlemsstater uanset stk. 1 og 2 udpege en eller flere centrale myndigheder med ansvar for den administrative fremsendelse og modtagelse af anmodninger om oplysninger i henhold til artikel 5 og/eller med henblik på at bistå de kompetente myndigheder i høringsprocessen. Medlemsstater, der ønsker at gøre brug af muligheden for at udpege en central myndighed eller centrale myndigheder, giver Generalsekretariatet for Rådet meddelelse herom.

4. Generalsekretariatet for Rådet stiller de oplysninger, det modtager i medfør af stk. 2 og 3, til rådighed for alle medlemsstater og Kommissionen.

KAPITEL 2

UDVEKSLING AF OPLYSNINGER

Artikel 5

Pligt til at tage kontakt

1. Når en kompetent myndighed i en medlemsstat har rimelig grund til at antage, at der føres en parallel retssag i en anden medlemsstat, skal den kontakte den kompetente myndighed i den anden medlemsstat for at få bekræftet, at der føres parallelle straffesager, med henblik på at indlede direkte høringer, jf. artikel 10.

2. Hvis den kontaktende myndighed ikke ved, hvilken kompetent myndighed, der skal kontaktes, foretager den alle nødvendige forespørgsler, herunder gennem kontaktpunkterne i Det Europæiske Retlige Netværk, for at indhente nærmere oplysninger om denne kompetente myndighed.

3. Kontaktproceduren finder ikke anvendelse, når de kompetente myndigheder, der fører parallelle retssager, allerede er blevet underrettet om disse sager på anden måde.

Artikel 6

Pligt til at svare

1. Den kontaktede myndighed besvarer en anmodning, der er fremsendt i henhold til artikel 5, stk. 1, inden for en rimelig frist, som den kontaktende myndighed måtte have angivet, eller hurtigst muligt, hvis der ikke er angivet nogen frist, og oplyser den kontaktende myndighed om, hvorvidt der føres parallelle retssager i dens medlemsstat. I sager, hvor den kontaktende myndighed har underrettet den kontaktede myndighed om, at den mistænkte eller tiltalte er tilbageholdt eller varetægtsfængslet, skal sidstnævnte myndighed behandle anmodningen som en hastesag.

2. Hvis den kontaktede myndighed ikke kan give et svar inden for en frist, som den kontaktende myndighed måtte have fastsat, meddeler den straks den kontaktende myndighed grundene hertil og angiver, inden for hvilken frist den vil give de oplysninger, der er anmodet om.

3. Hvis den myndighed, der er blevet kontaktet af en kontaktende myndighed, ikke er den kompetente myndighed i henhold til artikel 4, videresender den hurtigst muligt anmodningen om oplysninger til den kompetente myndighed og underretter den kontaktende myndighed herom.

Artikel 7

Kommunikationsmidler

De kontaktende og de kontaktede myndigheder kommunikerer på en måde, der efterlader et skriftligt spor.

Artikel 8

Minimumsoplysninger, der skal gives i anmodningen

1. Når den kontaktende myndighed fremsender en anmodning i henhold til artikel 5, skal den give følgende oplysninger:

- a) kontaktoplysninger for den kompetente myndighed
- b) en beskrivelse af de faktiske forhold og omstændigheder, der er genstand for den pågældende straffesag
- c) alle relevante oplysninger om den mistænkte eller tiltaltes identitet og om eventuelle ofre
- d) hvor langt retsforfølgningen i straffesagen er nået, og
- e) i givet fald oplysninger om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte er tilbageholdt eller varetægtsfængslet.

2. Den kontaktende myndighed kan give relevante supplerende oplysninger om den straffesag, der føres i dens medlemsstat, f.eks. vedrørende eventuelle vanskeligheder i denne stat.

*Artikel 9***Minimumsoplysninger, der skal gives i svaret**

1. Svaret fra den myndighed, der er blevet kontaktet i henhold til artikel 6, skal indeholde følgende oplysninger:

- a) om der føres eller har været ført straffesager om nogle eller alle de samme faktiske omstændigheder som dem, der er genstand for den straffesag, der er nævnt i anmodningen om oplysninger fra den kontaktende myndighed, og om de samme personer er involveret

hvis litra a) bekræftes:

- b) kontaktoplysninger for den kompetente myndighed og
 - c) hvor langt retsforfølgningen i disse sager er nået eller, når en endelig afgørelse er truffet, arten af den endelige afgørelse.
2. Den kontaktede myndighed kan give relevante yderligere oplysninger vedrørende de straffesager, der føres eller har været ført i dens medlemsstat, navnlig vedrørende eventuelle tilknyttede faktiske omstændigheder, der er genstand for straffesagen i denne stat.

*KAPITEL 3***DIREKTE HØRINGER***Artikel 10***Pligt til at indlede direkte høringer**

1. Når det er fastslået, at der føres parallelle retssager, indleder de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater direkte høringer for at nå til enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af sådanne parallelle retssager, og som eventuelt kan føre til, at straffesagerne koncentrerer i én medlemsstat.
2. Under de direkte høringer underretter de kompetente myndigheder hinanden om alle de vigtige procesforanstaltninger, som de træffer i den pågældende retssag.
3. Under de direkte høringer skal de kompetente myndigheder, der deltager i disse høringer, når det med rimelighed er muligt, svare på anmodninger om oplysninger fra andre kompetente myndigheder, der deltager i disse høringer. Når en kompetent myndighed af en anden kompetent myndighed anmodes om at give specifikke oplysninger, der kunne skade væsentlige nationale sikkerhedsinteresser eller bringe enkeltpersoners

sikkerhed i fare, er den dog ikke forpligtet til at give disse oplysninger.

*Artikel 11***Procedure for enighed**

Når medlemsstaternes kompetente myndigheder indleder direkte høringer om en sag for at nå til enighed i henhold til artikel 10, skal de tage hensyn til sagens faktiske omstændigheder og forhold og alle de faktorer, som de anser for relevante.

*Artikel 12***Samarbejde med Eurojust**

1. Denne rammeafgørelse supplerer og berører ikke Eurojustafgørelsen.

2. Hvis det ikke har været muligt at nå til enighed i henhold til artikel 10, henvises sagen, når det er hensigtsmæssigt, til Eurojust af en kompetent myndighed i de berørte medlemsstater, hvis Eurojust er kompetent til at handle i henhold til artikel 4, stk. 1, i Eurojustafgørelsen.

*Artikel 13***Oplysninger om udfaldet af retssagen**

Hvis der under de direkte høringer i henhold til artikel 10 er opnået enighed om at koncentrere straffesagerne i én medlemsstat, underretter den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat den (de) pågældende kompetente myndighed(er) i den anden medlemsstat/de andre medlemsstater om udfaldet af retssagen.

*KAPITEL 4***ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER***Artikel 14***Sprogordning**

1. Hver medlemsstat angiver i en erklæring, som deponeres i Generalsekretariatet for Rådet, hvilke af de officielle sprog for Unionens institutioner, der kan anvendes i forbindelse med kontaktproceduren i henhold til kapitel 2.

2. De kompetente myndigheder kan aftale at anvende et hvilket som helst sprog i deres direkte høringer, jf. artikel 10.

*Artikel 15***Forbindelse med andre retsakter og andre ordninger**

1. For så vidt andre retsakter eller ordninger gør det muligt at gå ud over målene med denne rammeafgørelse eller bidrager til at forenkle eller lette den procedure, efter hvilken de nationale myndigheder udveksler oplysninger om deres straffesager, indleder direkte høringer eller søger at nå til enighed om en effektiv løsning, der kan medvirke til at undgå de negative følger af parallelle retssager, kan medlemsstaterne:

- a) fortsat anvende bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger, der gælder på tidspunktet for denne rammeafgørelses ikrafttræden
- b) indgå bilaterale eller multilaterale aftaler eller ordninger efter rammeafgørelsens ikrafttræden.

2. De i stk. 1 omhandlede aftaler og ordninger berører under ingen omstændigheder forbindelserne med de medlemsstater, der ikke er part i dem.

*Artikel 16***Gennemførelse**

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme denne rammeafgørelse senest den 15. juni 2012.

Medlemsstaterne meddeler senest den 15. juni 2012 Generalsekretariatet for Rådet og Kommissionen teksten til de retsskrifter, som de udsteder for at gennemføre de forpligtelser, der følger af denne rammeafgørelse, i national ret.

*Artikel 17***Beretning**

Kommissionen forelægger senest den 15. december 2012 en beretning for Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har efterkommet denne rammeafgørelse, eventuelt ledsaget af lovgivningsforslag.

*Artikel 18***Ikrafttræden**

Denne rammeafgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. november 2009.

På Rådets vegne

B. ASK

Formand